

INFORMATOR
W SPRAWACH DOTYCZĄCYCH OBECNOŚCI KURATORA SĄDOWEGO
PRZY REALIZACJI KONTAKTÓW MAŁOLETNIICH Z OSOBAMI UPRAWNIONYMI

Realizowanie prawa do kontaktów rodziców z dzieckiem w obecności kuratora sądowego jest jedną z możliwości, którą zgodnie z art. 113(2) § 2 pkt 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego może zastosować sąd. O kontaktach w obecności kuratora sądowego sąd orzeka z urzędu lub na wniosek stron.

Zakres obowiązków kuratora sądowego przy realizacji kontaktów uregulowany jest § 10 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 czerwca 2003 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania uprawnień i obowiązków kuratorów sądowych.

W praktyce udział kuratora sądowego w kontakcie rodzica z dzieckiem polega na stawieniu się kuratora w określonym terminie, miejscu oraz czasie oraz biernym udziale w przebiegu kontaktu, zapewniając, by kontakt ten nie trwał dłużej niż przewidziano w orzeczeniu. Wymienione kwestie, tj. termin, czas i miejsce kontaktu, są określone w orzeczeniu sądu.

Odpis orzeczenia, w którym zastosowano udział kuratora sądowego w kontaktach osoby uprawnionej z dzieckiem, jest przekazywany do właściwego zespołu kuratorskiego. Kierownik zespołu przekazuje postanowienie do realizacji kuratorowi zawodowemu, który może podjąć decyzję o samodzielnym udziale w kontaktach lub zlecić udział kuratorowi społecznemu. Nie jest obligatoryjne, aby kontakty zabezpieczał zawsze ten sam kurator sądowy, co związane jest z pragmatyką zarządzania zasobami ludzkimi w zespole i możliwościami czasowymi poszczególnych kuratorów.

Obowiązki kuratora sądowego obecnego przy kontakcie rodzica z dzieckiem:

1. Stawienie się w określonym terminie, o określonej godzinie i w określonym miejscu – zgodnie z treścią orzeczenia. Obecność kuratora w kontakcie może uchylić postanowieniem lub zarządzeniem sędziego, a nie uczestnicy.
2. Nieprzerwany udział przez cały czas trwania kontaktu.
3. Zakończenie kontaktu po upływie przewidzianego w orzeczeniu czasu.
4. Sporządzenie notatki służbowej z udziału w kontakcie i niezwłoczne przedłożenie jej sądowi.

Sprawy i czynności, które nie należą do zakresu obowiązków kuratora sądowego:

1. Kurator nie ma obowiązku kontaktowania się ze stronami w celu ustalenia ich gotowości do realizacji orzeczenia.
2. Kurator nie ingeruje w przebieg kontaktu, poza oczywistymi sytuacjami stanowiącymi zagrożenie zdrowia lub życia uczestników kontaktu. W takich przypadkach może skorzystać z pomocy innych służb (policja, straż miejska, pogotowie ratunkowe).
3. Kurator nie ma roli doradczej ani nie zastępuje stron w zakresie ich obowiązków.

4. Kurator nie ma uprawnień i nie może modyfikować orzeczenia sądu, np. zmieniać daty, godziny rozpoczęcia i zakończenia kontaktu, miejsca jego realizacji ani ustalać dodatkowych terminów.
5. Kurator nie prowadzi mediacji, nie negocjuje i nie nakłania dziecka do uczestnictwa w kontakcie.

Kurator sądowy w trakcie obecności przy realizacji kontaktów małoletnich wraz z osobami uprawnionymi porusza się z nimi środkami komunikacji zbiorowej (MZK, PKS, PKP itp.) lub zarejestrowaną taksówką. Kurator nie przemieszcza się prywatnym pojazdem osoby uprawnionej lub zobowiązanej i nie przewozi uczestników ani małoletnich swoim środkiem transportu.

Uprawnienia stron:

1. Prawo do obecności kuratora sądowego podczas kontaktu rodzica z dzieckiem – zgodnie z orzeczeniem sądu.
2. Prawo do zapoznania się z treścią notatki służbowej sporządzonej przez kuratora obecnego przy kontakcie w ramach ogólnego uprawnienia strony (po uprzednim złożeniu wniosku o wgląd do akt sądowych)
3. Prawo do innych ustaleń kontaktów dziecka z osobą uprawnioną bez udziału kuratora w przypadku porozumienia stron.
4. Prawo do składania wniosków dotyczących kontaktów.

Obowiązki stron:

1. Powiadomienie sądu i kuratora o rezygnacji z kontaktu na 3 dni przed planowanym terminem (chyba że wynika ona ze zdarzeń nagłych i losowych, potwierdzonych dokumentem).
2. Dokonanie opłaty za udział kuratora w kontakcie, jeżeli kosztów nie pokrywa Skarb Państwa.
3. Punktualne stawienie się osoby uprawnionej do kontaktu.
4. Punktualne stawienie się osoby zobowiązanej do wydania małoletniego wraz z odpowiednim przygotowaniem dziecka. (np. ubiór stosowny do warunków pogodowych- w przypadku kontaktów realizowanych poza miejscem zamieszkania małoletniego)

Istotne dane:

Wysokość opłaty za udział kuratora sądowego w kontakcie wynosi 10% kwoty bazowej ustalanej w ustawie budżetowej dla zawodowych kuratorów sądowych. (art. 91 ust 1 pkt 3 ustawy o kuratorach sądowych)

Czytaj więcej w Systemie Informacji Prawnej LEX:

<https://sip.lex.pl/akty-prawne/dzu-dziennik-ustaw/ustawa-budzetowa-na-rok-2024-21936349/art-13>

Numery kont do dokonania wpłaty:

Dla Sądu Rejonowego w Świebodzinie:

82 1130 1222 0030 2045 9720 0004

Często zadawane pytania:

1. Czy w ramach kontaktu mogę zabrać dziecko na wycieczkę poza teren danej miejscowości, na przykład w góry czy nad jezioro?

Odpowiedź:

Kurator zawodowy jest związany właściwością miejscową sądu, zatem kontakt powinien odbywać się na terenie właściwości sądu lub w miejscu wprost wskazanym w orzeczeniu.

2. Czy mogę zmienić terminy, godziny lub miejsca spotkań, które odbywają się przy udziale kuratora samodzielnie lub w porozumieniu z drugim rodzicem?

Odpowiedź:

Kurator zawodowy związany jest treścią orzeczenia, a zatem zmiana istotnego elementu orzeczenia może nastąpić wyłącznie poprzez wydanie nowego orzeczenia na wniosek uprawnionej strony. Zatem nawet zgoda obydwu stron nie uprawnia kuratora do podejmowania czynności, które nie wynikają z orzeczenia. Strony mogą realizować zgodnie ustaloną formę kontaktu osoby uprawnionej z dzieckiem bez udziału kuratora, o ile nie sprzeciwiają się temu inne orzeczenia cywilne lub karne.

3. Czy jeśli kontakt nie dojdzie do skutku, to wcześniej przelane środki finansowe zostaną zwrócone lub pozostaną akonto przyszłego, zaplanowanego kontaktu?

Odpowiedź:

Jeśli sąd nie zostanie skutecznie powiadomiony o braku realizacji kontaktu i kurator podejmie czynności, wówczas przyjmuje się, iż wykonuje czynności zgodnie z orzeczeniem, a zatem ma uprawnienie do ubiegania się o wynagrodzenie za udział w kontakcie. Z czynności udziału przy realizacji kontaktu kuratora może zwolnić jedynie sąd. Ostatecznie to sąd podejmuje decyzje w kwestii przesunięcia zaliczki.

4. Czy jeśli uprawniony nie ma możliwości wzięcia udziału w kontakcie, to może ustanowić na swoje miejsce inną, wskazaną przez siebie osobę, na przykład krewnego?

Odpowiedź:

Kontakt jest formą realizacji praw wskazanej w orzeczeniu osoby, a zatem warunkiem jest obecność uprawnionego w kontakcie. Przy czym, jeżeli orzeczenie sądu nie zebrania wprost udziału w kontakcie osób trzecich (dziadkowie, rodzeństwo itp.), kurator nie ingeruje wobec

takiej sytuacji, jeżeli osoby te dołączą do spotkania, lub będą przebywać w miejscu realizacji kontaktu.

5. Czy w sytuacji, kiedy małoletni mający odbyć kontakt z uprawnionym, nie chce odbyć tego kontaktu, to czy mogą poprosić w tej sytuacji o pomoc kuratora sądowego?

Odpowiedź:

Kurator sądowy zgodnie z przepisami nie ma uprawnień do ingerencji w kontakt, co za tym idzie nie może również nakłaniać do wzięcia udziału w kontakcie czy odmowy udziału w kontakcie.

6. Czy w ramach realizacji prawa do kontaktu uprawniony może zaproponować dowolne miejsce i sposób spędzania kontaktu?

Odpowiedź:

W pierwszej kolejności o miejscu czy sposobie odbywania się kontaktu decyduje orzeczenie sądu. Jeżeli w orzeczeniu sąd nie wskazał wprost miejsca czy formy kontaktu lub nie określił ram tych kwestii, wówczas uprawniony może samodzielnie zdecydować o miejscu czy formie spędzania kontaktu. Należy jednak mieć na uwadze przede wszystkim właściwość miejscową działania sądu a co za tym idzie także kuratora sądowego, bezpieczeństwo biorących udział w kontakcie oraz fakt, aby wybrana forma czy miejsce licowało z godnością i powagą kuratora sądowego jako funkcjonariusza publicznego oraz umożliwiała kuratorowi sądowemu realny udział w kontakcie. Kurator sądowy powinien mieć możliwość ciągłego towarzyszenia małoletniemu i osobie uprawnionej, wobec czego kontakty nie powinny odbywać się na basenie, w parku linowym, stoku narciarskim, sali zabaw, parku rozrywki itp.

7. Kto pokrywa koszty biletów wejść kuratora do miejsca realizacji kontaktów np. zoo, kino, planetarium lub samego transportu?

Odpowiedź:

Koszty związane z realizacją obecności przy kontakcie nie mogą obciążać kuratora sądowego. Osoba uprawniona powinna pamiętać, że kurator zobowiązany jest do obecności przez cały czas trwania kontaktu i jeżeli chce uniknąć dodatkowych kosztów wybierać miejsce kontaktu, które nie generuje dodatkowych kosztów tj. park, plac zabaw.

8. Czy mogę wymagać od kuratora, aby dopilnował, żeby uprawniony ubrał dziecku czapkę, podał leki, wybierał taką, a nie inną formę zabawy?

Odpowiedź:

Kurator w żaden sposób nie ingeruje w formę spędzania czasu osoby uprawnionej z dzieckiem, poza oczywistymi sytuacjami stanowiącymi zagrożenie zdrowia lub życia dla osób biorących udział w kontakcie. Wtedy też może posiłkować się pomocą innych służb (policja, straż miejska, pogotowie ratunkowe).